

RUBRICERING
Minister

Directie Kinderopvang
Team Financiën

Contactpersoon

10.2.e

Datum
8 april 2015

Onze referentie
2015-0000031238

Kopie aan
MT KO

10.2.e

nota

Eigen bijdrage in de Wet kinderopvang en
terugvorderingen door de Belastingdienst/Toeslagen

Akkoord SG/DG

1 Status nota

Ter beslissing

2 Aanleiding

- Een aantal fraudezaken waarbij ouders grote bedragen aan ten onrechte ontvangen kinderopvangtoeslag dienen te terug te betalen heeft recent veel media-aandacht gekregen.
- Centraal in deze zaken staat het niet betalen van de kosten van kinderopvang door ouders, zoals dat geregeld is in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko).
- De actualiteit op dit beleidsterrein met terugvorderingzaken en een aantal recente uitspraken van de Raad van State, noopt ons om na te denken over de effectiviteit van een onderdeel van de Wet kinderopvang: ouders die om diverse redenen geen kosten voor kinderopvang maken.
- In deze nota wordt u een aantal oplossingsrichtingen voorgelegd, die inspelen op de actualiteit van ouders die toeslag moeten terugbetalen.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- Stemt u in om, samen met ambtelijk Financiën, te onderzoeken op welke wijze de gevolgen van terugvorderingen kinderopvangtoeslag voor ouders minder groot kunnen zijn.
- Dit vergt een nauwkeurige juridische analyse van uitspraken van de Raad van State en een financiële analyse om de gevolgen van eventuele matiging te kunnen inschatten.
- Misbruik en oneigenlijk gebruik van de kinderopvangtoeslag zal altijd bestreden dienen te worden.

4 Kernpunten

Inleiding

- Belangrijk uitgangspunt van de Wet kinderopvang is het gegeven dat ouders verantwoordelijk zijn voor alle kosten van kinderopvang die zij maken.

RUBRICERING

Pagina 1 van 3

- Kinderopvang is niet gratis en de overheid komt met de kinderopvangtoeslag ouders nooit voor 100% tegemoet in de kosten van kinderopvang.
- Het laatste jaar heeft de Belastingdienst te maken met een aantal fraudezaken waarbij ouders soms grote bedragen aan ten onrechte ontvangen kinderopvangtoeslag dienen terug te betalen.
- Achtergrond bij deze zaken is vaak dat de Belastingdienst achteraf constateert dat ouders geen kosten voor kinderopvang hebben gemaakt. De opvang is derhalve voor ouders gratis geweest.
- Hiermee voldoen ouders niet aan een van de voorwaarden uit de Wet kinderopvang en dient de ontvangen kinderopvangtoeslag terugbetaald te worden.

Directie Kinderopvang
Team Financiën

Datum
8 april 2015

Onze referentie
2015-0000031238

Actualiteit

- Het beeld ontstaat dat bij een aantal fraudezaken die nu spelen burgers onevenredig hard getroffen worden in vergelijking tot de gemaakte overtreding en de hoogte van het terugvorderingsbedrag.
- Gemeenten spelen daar op in en ondersteunen burgers met juridische bijstand.
- Het beeld bestaat ook dat malafide ondernemers in de kinderopvang de eigenlijke schuldigen in fraudezaken zijn, maar dat ouders de slachtoffers zijn omdat zij verantwoordelijk zijn voor de ontvangen kinderopvangtoeslag.
- De Belastingdienst/Toeslagen die de terugvorderingen oplegt, geeft aan op dit moment geen ruimte te hebben voor een eigen afwegingskader als de ouder niet kan aantonen kosten voor kinderopvang te hebben gemaakt.
- Het niet volledig betalen van *alle* kosten die een ouder maakt voor de opvang van zijn kinderen in een geregistreerde opvanginstelling betekent dat de ouder geen recht heeft op de kinderopvangtoeslag en de toeslag in zijn geheel moet terugbetalen.
- Is deze restrictieve uitleg van de wet wel datgene wat de wetgever voor ogen heeft gestaan?

Voorgestelde oplossing door de Belastingdienst

- Door de Belastingdienst wordt in de toekomstverkenning van het toeslagenstelsel voorgesteld om in situaties waar de kosten voor kinderopvang niet volledig zijn betaald (uitgezonderd fraudegevallen) de kinderopvangtoeslag vast te stellen aan de hand van de daadwerkelijk betaalde gelden door de ouder aan de kinderopvanginstelling.
- Door deze nieuwe vaststelling betalen ouders dus toch, achteraf, een deel van de kosten van de kinderopvang, de eigen bijdrage. Maar het terug te betalen bedrag is dan aanmerkelijk lager.
- Het terug te betalen bedrag wordt verhoogd met een boete conform het boetebeleid van de Belastingdienst.

Uitzoekpunten

1. Juridisch

- Wat betekent het verruimen van het afwegingskader voor de Belastingdienst voor de Wko? Uit een eerste juridische analyse o daarvoor gewijzigd te worden of kan het via aanpassing van lagere regelgeving?

- Hoe wordt omgegaan met vergelijkbare zaken als waarbij in het verleden wel is teruggevorderd?

Directie Kinderopvang
Team Financiën

2. *Financieel*

- Als de Belastingdienst de mogelijkheid krijgt om het terugvorderingbeleid te matigen, kan dat financiële consequenties hebben (matigen terugvorderingbeleid leidt naar verwachting tot minder inkomsten voor de overheid).
- Het is op dit moment nog niet duidelijk hoe hoog dat bedrag zou kunnen zijn? Dat heeft ook te maken met de keuzes die de Belastingdienst gaat maken in haar terugvorderingbeleid.

Datum
8 april 2015

Onze referentie
2015-0000031238

Aandachtspunten

- De mogelijkheid tot calculerend gedrag van ouders. Dit zijn ouders die bewust het risico van het niet betalen van de eigen bijdrage. Worden ze toch ontdekt dan betalen ze alsnog de eigen bijdrage (plus een boete die de Belastingdienst dan oplegt).
- De hoogte van de boetebedragen die door de Belastingdienst kunnen worden opgelegd. Die boetebedragen moeten voldoende afschrikwekkend zijn om calculerend gedrag van ouders te voorkomen.
- Een deel van de Tweede Kamer heeft eerder aangegeven dat het opleggen van hoge boetes niet tot doel mag hebben dat mensen in financiële problemen komen en schuldhulpverlening moeten aanvragen.
- De Nationale Ombudsman heeft in zijn onderzoek naar de werking van de Fraudewet SZW opgemerkt dat de boete 'in ieder individueel geval proportioneel is, waarbij gekeken wordt naar de ernst van de overtreding, de verwijtbaarheid en de omstandigheden van het geval'.

Tot slot

- Per 1 januari 2018 is de inwerkingtreding van het nieuwe systeem van directe financiering per 1 januari 2018 voorzien. Ook in dat systeem is een belangrijke component dat ouders een deel van de kosten van kinderopvang zelf dragen.
- Het is Ouders in terugvorderingzaken die nu spelen, dus ook kunnen niet naar verwachting niet profiteren van deze mogelijke wijziging.
- Wellicht zou de Belastingdienst zou als zonder meer duidelijk is dat de regelgeving op korte termijn kan worden aangepast kunnen besluiten om lopende onderzoeken waarin nog geen terugvorderingbesluit is genomen op te schorten in afwachting van nieuwe regelgeving.

d-wt v. beleid

nie opm. stop. vraag
verder bespreken met 1ste min per 8/10

Ministerie van Financiën

✓

TER BESLISSING

Aan

de Staatssecretaris

optie 2 verheffen
in de vorm van een
"in haar regeling" bij
gebreke waarvan men
optie 1 in heeft

notitie

Zitting Raad van State

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen

10.2.e

T

10.2.e

F

10.2.e

@minfin.nl

Datum

2 oktober 2012

Notitienummer

DGB/2012/6191 N

Rubriek

Kinderopvangtoeslag

Auteur

10.2.e 2/10

10.2.e

Van

cluster Uitvoeringsbeleid 10.2.e 2/10

Kopie aan

10.2.e

Bijlagen

Paraaf
de Staatssecretaris

10.2.e

Via

10.2.e

Via

Belastingdienst 10.2.e

10.2.e

Medeparaaf

Belastingdienst/Toeslagen

afgestemd

Medeparaaf

Cluster Bedrijf/Team JZ

10.2.e

Medeparaaf

Communicatie

10.2.e

Aanleiding

Zitting vandaag bij de Raad van State inzake kinderopvanginstelling de [] Ouders hebben in deze zaak geen eigen bijdrage betaald voor gastoudervang van hun kinderen. De RvS zou kunnen bepalen dat in het geval vraagouders geen feitelijke eigen bijdrage betalen voor kinderopvang, zij geen recht op kinderopvangtoeslag (KOT) hebben. En dat zou kunnen betekenen dat ze alle ontvangen toeslag zullen moeten terugbetalen.

Beslispunt

Stemt u er mee in dat wij, indien B/Toeslagen in het gelijk wordt gesteld, de juridische haalbaarheid (en hanteerbaarheid voor de uitvoering) onderzoeken van het actief, maar risicogericht, gaan handhaven vanaf het moment van Definitief Toekennen van de toeslag over 2011 en in enkele gevallen nog 2010? D.w.z. dat we toeslagen die definitief zijn toegekend niet terugvorderen en ons m.n. richten op zware fraudegevallen, vergelijkbaar met [] De gekozen lijn in de handhaving dienen we af te stemmen met SZW.

- Argumentatie daarvoor is dat massaal terugvorderen en over meerdere jaren van toeslagen die al definitief zijn toegekend, maatschappelijk en publicitair enorme gevolgen heeft vanwege de mogelijk grote bedragen (zoals ter hoogte van een modaal jaarsalaris moeten terugbetalen van de hele toeslag) en de naar verwachting grote aantal vraagouders die gebruik heeft gemaakt van constructies via gastouderbureau's.
- Daarnaast is het de vraag of al deze ouders zich bewust waren van het feit dat dergelijke constructies tegen de wet indruisten danwel zich niet bewust

niet daer En
heeft ook
grote publ. &
maatschapp.
gevolgen

Pagina 1 van 3

waren van de consequentie dat alle ontvangen toeslag moest worden terugbetaald.

- Een belangrijk aandachtspunt bij deze beslissing is de mate waarin ook andere vergelijkbare zaken als de [] juridisch haalbaar zijn (Kunnen andere zaken ook juridisch hard gemaakt worden?).
- De verwachting is dat we eind deze maand en uiteraard vóór de uitspraak van de RvS u deze uitgewerkte handhavingsoptie kunnen voorleggen.
- Er is ook argumentatie in te brengen tegen deze optie, o.a.:
 - De wettelijke bepalingen kennen geen kwietschelding.
 - Van een afwijking gaat een enorme precedentwerking uit.
 - Er kan een botsing ontstaan met het gelijkheidsbeginsel (niet alle ouders moeten dus gaan terugbetalen).

Toelichting

Kern van de rechtszaak

- In november 2009 heeft de FIOD-ECD de administratie van het gastouderbureau [] in beslag genomen, op basis van een ernstig vermoeden van fraude door personen die werken bij De Appelbloesem. Uit het onderzoek van de FIOD is gebleken dat de fraude in de meeste gevallen heeft geleid tot onjuiste aanvragen KOT.
- Er is vastgesteld dat de vraagouders toeslagen hebben aangevraagd, terwijl zij in hun contract met [] hebben opgenomen dat ze geen eigen bijdrage hoeven te betalen. Er zijn schriftelijk afspraken vastgelegd over een verdeling van de toeslag tussen het gastouderbureau, de gastouder en de vraagouder.
- Na ontdekking van de fraude zijn de voorschotten op nihil gesteld. De meervoudige kamer van de rechtbank Dordrecht en Den Haag hebben geoordeeld dat Belastingdienst/Toeslagen zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat er in die gevallen geen sprake is van daadwerkelijk kosten voor kinderopvang en er dus geen sprake kan zijn van een aanspraak op KOT.
- Tegen deze uitspraken is inmiddels hoger beroep aangetekend. De zitting in de "proefprocedure" [] vindt vandaag plaats en de uitspraak zal waarschijnlijk half november 2012 volgen.
- In het toezicht is inmiddels gebleken dat [] niet het enige gastouderbureau is dat gebruik heeft gemaakt van dergelijke constructies. En het is ook niet de eerste rechtszaak van deze aard.
- De afgelopen jaren is er terughoudend opgetreden tegen deze constructies. Wel is inmiddels een groot aantal definitieve beschikkingen aangehouden, hangende de uitkomst van de rechtszaak rondom de [].
- Het is n.a.v. de zitting van vanmorgen, nu nog niet met zekerheid te stellen welke kant de uitspraak van de RvS op zal gaan. De RvS streeft er naar binnen 6 weken uitspraak te doen.

Oplossingsrichtingen

Er vanuitgaande dat de RvS B/Toeslagen in het gelijk zal stellen, zal moeten worden bepaald hoe te handelen in de gevallen waarin ouders achteraf geen recht hadden op kinderopvangtoeslag.

1. Handhaven

De wet uitvoeren en alle onterecht uitgekeerde toeslagen terugvorderen, leidt er toe dat naar verwachting een grote groep ouders met terugvordering geconfronteerd zal worden van één of twee maal hun eigen jaarsalaris en dat deze groep jarenlang aan het terugbetalen

is. Daar staat tegenover dat deze ouders (een aantal jaren) op het eerste oog voor hen gratis kinderopvang/gastouderopvang hebben gehad.

Het resultaat is in elk geval fors voor mogelijk een groot aantal gezinnen. Ze zullen jarenlang moeten terugbetalen.

2. *Alsnog de eigen bijdrage voldoen*

Alsnog de eigen bijdrage voldoen, leidt tot problemen in het geval bijvoorbeeld een gastouderbureau inmiddels failliet is of als er een familiebetrekking is tussen vraagouder en gastouder waarbij de gastouder een deel rechtstreeks terugbetaald heeft aan de vraagouder. Gezocht zou kunnen worden naar de oplossing om deze eigen bijdrage te voldoen aan de Belastingdienst, bij wijze van afkoop van de gehele terugvordering. Nu de mogelijkheid van kwijtschelding bewust niet in de wettelijke bepalingen is voorzien, is dit een mogelijk ontoelaatbare oprekking van het wettelijk kader, dat vergaande gevolgen kan hebben. Daarover zullen we ook met SZW moeten overleggen.

*in bespreking
opbre*

3. *Niets meer doen met de oude zaken, maar vanaf nu handhaven*

Dit betekent dat we gaan handhaven vanaf definitief toekennen 2011 en voor de gevallen die nog geblokkeerd zijn voor 2010, waaronder bijvoorbeeld Dit roept dan direct de vraag waarom niet in alle gevallen tot 5 jaar geleden ten onrechte ontvangen toeslag wordt teruggevorderd. Ook moet verantwoord kunnen worden waarom afgezien is invordering over eerdere jaren. Juridisch bestaat deze mogelijkheid namelijk wel om ook na het definitief toekennen van een toeslag te gaan terugvorderen. Bij vraagouders die te goeder trouw hebben gehandeld of uit onwetendheid in zee zijn gegaan met de onwettige constructie kan bij de invordering van het gehele toeslagbedrag ook een voorstel worden gedaan om een bedrag te voldoen ter hoogte van de eigen bijdrage die zij eigenlijk hadden moeten betalen.

Planning

Na de zitting op dinsdag 2 oktober, hebben we naar verwachting nog een maand de tijd om de voorgestelde oplossing nader uit te werken. Tot die tijd kunnen we in elk geval aangeven dat wij de uitspraak afwachten van de RvS alvorens actie te ondernemen.

Van: 10.2.e Toeslagen/BLD
Aan: 10.2.e @minfin.nl
Cc: 10.2.e @Belastingdienst, 10.2.e
10.2.e @Belastingdienst
Datum: 11-02-2015 09:58
Onderwerp: Fw: afspraak afgelopen vrijdag gesprek eigen bijdrage

Hoi 10.2.e,

De link naar de voorwaarden is opgenomen voor de invulvelden op het formulier, specifiek voordat je de datum op moet geven waarop je wilt dat de kinderopvangtoeslag ingaat, zie hieronder. Uiteraard monitoren we steeds of dit soort zaken voldoende duidelijk zijn en toen de eerste vormen van 'gratis opvang' zich aandienen hebben we nogmaals met verschillende belanghebbenden (waaronder BOink) bekeken of dit toereikend was. Conclusie was en is dat verwezen moet worden naar het geheel aan voorwaarden en dat we dat duidelijk doen. Dit was ook gisterenmiddag nog de conclusie in een regulier gesprek wat wij met BOink hadden.

Waarbij de het geheel aan voorwaarden het voor de burger niet eenvoudiger maakt: want niet alleen het niet voldoen van de eigen bijdrage leidt tot het moeten terugbetalen van de hele toeslag maar ook bijvoorbeeld het ontbreken van een overeenkomst, het niet meegenomen hebben van het inkomen van een partner (toen er nog sprake was van een inkomensgrens, jaarlijks wisselende voorwaarden dus, ook niet bevorderlijk), het niet aannemelijk kunnen maken van de gewerkte uren... Hopelijk kan er snel iets gebeuren aan het vereenvoudigen van de regels!

Aanvullend tav 'gratis opvang': via het monitoren van internet, signalen van klanten, branche, etc acteren wij altijd naar aanbieders van 'gratis opvang'. Zeker in 2013 toen dat echt opkwam hebben we zelfs in een aantal gevallen samen (brancheorganisatie, BOink, wij) geacteerd richting aanbieders: voorkomen is tenslotte beter dan genezen.

Uiteraard altijd bereid eea nog verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Ministerie van Financiën

HEDEN,
TER INFORMATIE

Aan
de Staatssecretaris

UB
nigun. Jan.

10.2.e

5/7.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen

10.2.e

Datum
24 juni 2013

Notitienummer
DGB/2013/3452

Rubriek
Kinderopvangtoeslag

Auteur
10.2.e

Van
cluster Uitvoeringsbeleid

Kopie aan

Bijlagen
1. Q&A's t.b.v. COMM;

notitie

Invordering [] van start

Paraaf
de Staatssecretaris

10.2.e

Via

10.2.e

Via

Belastingdienst

Medeparaaf

Communicatie

10.2.e

Aanleiding

Invordering [] van start.

Kern

- Deze week wordt gestart met het daadwerkelijk terugvorderen van de toeslagen van de ouders waarvan is vastgesteld dat ze niet de volledige kosten voor kinderopvang hebben voldaan.
- Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de uitspraak van de Raad van State van 19 december 2012.
- In het afgelopen halfjaar heeft op verschillende momenten en over schillende niveaus overleg plaatsgevonden met SZW over de consequenties van deze uitspraak.
- Inmiddels heeft de RvS een voor de Belastingdienst nog gunstigere uitspraak gedaan in een vergelijkbare zaak.
- Bij de [] uitspraak werd kortweg aangegeven dat doordat ouders de verrekening van de eigen bijdrag via een schenking tussen gastouder en vraagouders niet gedocumenteerd hadden (niet konden aantonen), ze ook niet konden aantonen dat ze de kosten voor kinderopvang volledig hadden betaald en dus geen recht hadden op een toeslag.
- In een recente uitspraak, 5 juni jl, heeft de RvS aangegeven dat de schenking niet relevant is, ouders moeten de kosten hebben betaald voor kinderopvang, inclusief een eigen bijdrage dus.
- Bij 519 BSN's gaat er nu daadwerkelijk ingevorderd worden voor een bedrag van € 5.847.960,-. Deze ouders komen in aanmerking voor een betalingsregeling op maat. Het hoogste terug te vorderen bedrag is €51.000,-.

644141

00004

1912315

02661

- 318 BSN's moeten nog nader onderzocht worden op het wel of niet betalen van een eigen bijdrage.
- Het gemiddelde terug te vorderen bedrag is € 9.622
- In totaal is overigens vastgesteld dat bij 1.400 BSN's via het gastouderbureau de onterecht toeslag is aangevraagd. Maar niet allemaal op grond van het niet betalen van een eigen bijdrage.
- Bijgevoegd treft u de Q&A's aan voor vragen van journalisten.

Q&A's te gebruiken bij de woordvoering m.b.t. de

De uitspraak van de Raad van State is van half december. Het is nu half juni. Waarom heeft de BD zo lang gewacht met invorderen?

- Het gaat om grote bedragen dus wilden we dit proces zorgvuldig uitvoeren.
- De mensen worden hierdoor niet benadeeld. Ze hadden geen recht op kinderopvangtoeslag. De onterecht ontvangen toeslag wordt nu teruggevorderd.

Moeten de mensen nu meer rente betalen?

- De mensen worden niet benadeeld. Zij hoeven geen rente te betalen.

Moeten de mensen ook een boete betalen?

- De mensen hoeven geen boete te betalen.

?
Enkel wel bij uitstel
betaling?

Hoeven de mensen nooit rente of een boete te betalen als de KOT wordt teruggevorderd?

- Vanaf toeslagjaar 2013 zal bij terugvorderingen rente in rekening worden gebracht. (11de HJR) In gevallen waarbij er sprake is van fraude en er sprake is van opzet/grove schuld van de aanvrager wordt een boete opgelegd of strafrechtelijk vervolgd.

Wat kunnen ouders doen als ze niet in een keer kunnen betalen?

- Iedereen die toeslag moet terugbetalen kan kiezen uit drie mogelijkheden:
 - Betaling in één keer
 - Betaling in maandelijkse termijnen (maximaal 24)
 - Of verrekenen met een lopende toeslag

Als mensen het bedrag niet in maandelijkse termijnen kunnen betalen, kunnen ze een betalingsregeling op maat aanvragen. Daarbij wordt gekeken naar de betalingscapaciteit van mensen. Ze moeten maximaal aflossen wat ze kunnen aflossen gedurende 24 maanden, daarna wordt er niet verder bemoeilijkt. Dat betekent dat er geen invorderingsmaatregelen worden getroffen. Er wordt dan alleen nog verrekend met een belastingteruggave of een nabetaling van een toeslag.

Kunnen de mensen ook telefonisch om een betalingsregeling vragen?

- Het formulier om een betalingsregeling op maat aan te vragen kan worden gedownload van www.toeslagen.nl. Het formulier kan ook via de BelastingTelefoon worden aangevraagd.

Wat is de maximale betaaltermijn?

- Mensen mogen in maximaal 24 maanden terugbetalen.

Komen de mensen in aanmerking voor kwijtschelding?

- Nee, die mogelijk biedt de Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen niet.

Aan de ene kant betaalt u uit aan Bulgaren en deze Nederlandse gezinnen moeten nu veel geld terugbetalen. Vindt u dan niet oneerlijk/onredelijk/wrang?

- Ten onrechte uitbetaalde toeslagen worden altijd teruggevorderd. Dat geldt ook voor de Bulgaren.

Schenken is vormvrij. Waarom wordt nu de eis gesteld dat er een schriftelijke overeenkomst moet zijn?

- In deze zaak heeft de Raad van State getoetst of de betrokken mensen recht hebben op een kinderopvangtoeslag. De Raad van State heeft in december 2012 geoordeeld dat de WKO niet aan de weg staat aan een schenking door de gastouder aan de vraagouder van een

bedrag ter grootte van de eigen bijdrage, mist laatstgenoemde kan aantonen dat de gastouder hem dat bedrag heeft geschonken.

Dit kan worden aangetoond met een overeenkomst tussen de vraagouder en de gastouder waarbij een schenking ter grootte van de eigen bijdrage wordt overeengekomen. Als een dergelijke overeenkomst ontbreekt ligt het op de weg van de vraagouder om op een andere wijze aan te tonen dat de gastouder hem een bedrag ter grootte van de eigen bijdrage heeft geschonken.

- En die vraag negatief beoordeeld.
- Mensen moesten volgens de interpretatie van de wet kinderopvang van de RvS de kinderopvangkosten geheel voldoen. Dat ze de eigen bijdrage hadden verrekend met een schenking van gastouder aan de vraagouder (met gesloten beurzen), konden ze niet aantonen. De betrokkenen konden dus niet aantonen dat ze de kosten voor kinderopvang in z'n geheel hadden voldaan en dat is wel een eis van de Wet Kinderopvang. De Belastingdienst voert de wet uit.

Hoe luidt de uitspraak van de Raad van State?

In deze zaak heeft de RvS bepaald dat:

- Belanghebbende moet aantonen dat hij de kosten voor kinderopvang, waarop de toeslag mede is gebaseerd, geheel heeft voldaan.
- Indien door de gastouder een bedrag ter hoogte van de eigen bijdrage is geschonken aan belanghebbende onder verrekening van de eigen bijdrage, dus met gesloten beurzen, is het aan belanghebbende om deze schenking aan te tonen.
- Omdat belanghebbende er niet in is geslaagd de schenking aan te tonen, heeft belanghebbende niet kunnen aan tonen dat hij de kosten voor kinderopvang geheel heeft voldaan. Dus bestaat er hier geen recht op kinderopvangtoeslag.

Waarom moeten de mensen terugbetalen?

- Omdat ze geen recht hadden op kinderopvangtoeslag. De Wet Kinderopvang (van SZW) vereist dat de kosten voor kinderopvang in z'n geheel worden voldaan, inclusief een eigen bijdrage.

Hadden de mensen niet eerder gewaarschuwd kunnen worden?

- Ook in 2008 werden toeslagaanvragers geïnformeerd over de verplichtingen en de voorwaarden voor het aanvragen van KOT. Dat gebeurde o.m. in folders, brochures en op de site www.toeslagen.nl.

Hoe lang sleept dit dossier al?

- In december 2012 heeft de RvS uitspraak gedaan,
- Tussen 28 augustus 2010 en 1 oktober 2010 hebben vraagouders een beschikking ontvangen naar aanleiding van de vaststelling dat er (o.a.) geen eigen bijdrage is betaald door vraagouders.

Kunnen de mensen nog in beroep?

- Voor mensen die aangesloten zijn bij het steunpunt kinderopvangtoeslag voor deze zaak zijn alle beroepsmogelijkheden doorlopen (bezwaar, beroep, hoger beroep, etc).
- Voor mensen die individueel bezwaar hebben gemaakt staan nog beroepsmogelijkheden open (beroep, hoger beroep, etc).

Om hoeveel gevallen gaat het?

- In de [] zaak gaat het om 1.394 vraagouders waarvan is geconstateerd dat er sprake is van een aanvraag waarbij niet aan de voorwaarden voor kinderopvangtoeslag is voldaan.

Wat is het hoogste bedrag dat terugbetaald moet worden?

- De hoogste terugvordering ligt rond de 50000 euro
- Gemiddeld moeten gezinnen ruim 9000 euro terugbetalen

Hoe hoog is het bedrag dat in totaal teruggevorderd wordt?

- Totaal wordt er bijna 6 miljoen (5.847.960) euro teruggevorderd.

Kunnen mensen deze fout nu niet meer maken?

- Mensen moeten zich bewust zijn van de plichten die horen bij het aanvragen van een toeslag. Zij worden daar bij het aanvragen van een toeslag ook op gewezen.

Zijn er nog meer kinderopvanginstellingen/ouders die op deze manier gewerkt hebben?

- Ja, maar op individuele zaken die nu spelen gaan we niet in. (Er zijn meer zaken die bij rechtbanken aanhangig zijn gemaakt).

Kunnen die ook getroffen worden?

- Ja

Is de Staatssecretaris geïnformeerd over deze zaak?

- Ja, dat is het geval geweest. Zowel ten tijde van de hoorzitting bij de RvS als vlak voor als vlak na de uitspraak van de RvS.

Heeft hij nog contact gezocht met zijn collega Asscher over deze zaak?

- Ja, na de uitspraak is er contact geweest over deze zaak.

De RvS heeft ook in een andere [] uitspraak gedaan. Wat houdt deze uitspraak in?

Anders dan in de uitspraak van 19 december 2012 heeft de RvS op 5 juni 2013 overwogen (ook mbt een []) dat doel en strekking van de regeling tot het toekennen van kinderopvangtoeslag zich ertegen verzetten dat bij verrekening van de schenking met de eigen bijdrage aanspraak op kinderopvangtoeslag bestaat. Daartoe wordt in aanmerking genomen dat door de wetgever bedoeld is dat, om voor toeslag in aanmerking te komen, de kosten voor kinderopvang daadwerkelijk door de vraagouder moeten zijn gedragen.

Dus: ook indien schenking ter grootte van de eigen bijdrage formeel op juiste wijze tot stand gekomen geen aanspraak op kot. Raad van State gaat dus een stap verder.

buiten verzoek

Van: 10.2.e Toeslagen/BLD
Aan: 10.2.e UITVOERINGSBELEID)" <10.2.e@minfin.nl>
Datum: 19-12-2012 13:59
Onderwerp: Uitspraak Appelbloesem

10.2.e

Uit de uitspraak blijkt naar onze mening het volgende:

Degene die kinderopvangtoeslag ontvangt moet kunnen aantonen dat hij kosten voor kinderopvang heeft gemaakt en wat de hoogte is van deze kosten. De vraagouder moet kunnen aantonen dat hij de in de overeenkomsten opgenomen kosten in zijn geheel heeft voldaan, anders is er geen aanspraak op kinderopvangtoeslag.

Als door middel van een schenkingsovereenkomst tussen de vraagouder en de gastouder kan worden aangetoond dat de gastouder de "eigen bijdrage" heeft geschonken aan de vraagouder, kan er aanspraak gemaakt worden op kinderopvangtoeslag. De aanspraak bestaat ook indien de vraagouder kan aantonen dat de gastouder hem een bedrag ter hoogte van de eigen bijdrage heeft geschonken.

Wij willen graag van jullie weten hoe jullie deze uitspraak zien in relatie tot optie 2? Op welke termijn kunnen we hier een reactie op verwachten? Dit is ook van belang ivm reactie op klantvragen via Beltel etc. Begreep overigens van 10.2.e dat er tijdens kerstreces nog overleg zou plaatsvinden nav de uitspraak. Is hiervoor al een datum vastgesteld?

Met vriendelijke groet.

10.2.e

Team Handhavingsregie

Graadt van Roggenweg 500 (3e etage) 10.2.e
3531 AH UTRECHT

10.2.e

astingdienst.nl

[Handwritten signature]

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Datum
11 oktober 2019

Auteur
10.2.e

agenda

Belnotitie met staatssecretaris van SZW over de
kinderopvangtoeslag op 11 oktober 2019

Vergaderdatum en -tijd 11 oktober 2019, 09:30
Vergaderplaats Ministerie van Financiën

Agendapunten

buiten verzoek

Proportioneel terugvorderen (ter bespreking)

(Bijlage 1: Nota oplossingsrichtingen proportioneel terugvorderen)

- In een ambtelijke werkgroep van SZW/Financiën en de Belastingdienst is een tweetal opties uitgewerkt, die tot een meer proportionele benadering moeten leiden bij het terugvorderen van de kinderopvangtoeslag.

Uw reactie

- U geeft aan dat de voorkeur uitgaat naar optie A.
- U kunt aangeven blij te zijn met de samenwerking met SZW op dit terrein. Ook gezien de ruime aandacht die er binnen de Kamer is voor verminderen van hoge terugvorderingen en het terugbrengen van de menselijke maat. Met het verder uitwerken van deze variant wordt daarin een belangrijke stap gezet.

betalingsregeling

Optie A: proportioneel vaststellen o.b.v. volledige kosten kinderopvang

- Wanneer blijkt dat niet alle kosten voor de kinderopvang zijn betaald, wordt vastgesteld welk deel wel betaald is. Op basis daarvan wordt de definitieve toeslag vastgesteld. Zo wordt voorkomen dat het niet betalen van (een deel van) de kosten leidt tot de terugvordering van het gehele voorschot kinderopvangtoeslag. In plaats daarvan wordt de toeslag berekend over het gedeelte van de kosten dat wel is betaald. In de bijlage is deze optie uitgewerkt in een rekenvoorbeeld.

Optie B: proportioneel terugvorderen o.b.v. betaalde eigen bijdrage

- Wanneer blijkt dat niet alle kosten voor de kinderopvang zijn betaald, wordt vastgesteld welk deel wel betaald is. Aan de hand hiervan kan worden vastgesteld welk deel van de eigen bijdrage door de toeslaggerechtigde is voldaan. De definitieve kinderopvangtoeslag wordt vervolgens vastgesteld op basis van het deel van de eigen bijdrage dat is voldaan. Wanneer bijvoorbeeld 75% van de eigen bijdrage is voldaan, wordt de kinderopvangtoeslag vastgesteld op 75% van de kinderopvangtoeslag. 25% wordt teruggevorderd. In de bijlage is deze optie uitgewerkt in een rekenvoorbeeld.

buiten verzoek

buiten verzoek

opdrage

Ministerie van Financiën

VB ma 7/10-1445 8/10-13.00u
Do 10/10-0945 11/10-0930

TER BESPREKING

Aan
de staatssecretaris

6/10

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen

10.2.e

www.minfin.nl

Datum
2 oktober 2019

Notitienummer
2019-0000163444

Auteur
10.2.e

Van

Kopie aan

Bijlagen
2

notitie

Overleg met staatssecretaris SZW over de
kinderopvangtoeslag op 9 oktober

Aanleiding

Op **9 oktober van 15.00 tot 15.45 uur** heeft u een bilateraal overleg met uw collega van SZW. Op de agenda staan 3 onderwerpen:

buiten verzoek

2. Een notitie over proportioneel vaststellen van de kinderopvangtoeslag. Dit thema past in het verminderen van rigide wetgeving bij de kinderopvangtoeslag en het verminderen van (hoge) terugvorderingen kinderopvang (bijlage 2). Deze notitie is in een ambtelijke werkgroep met daarin medewerkers van Financiën, Toeslagen en SZW opgesteld.

buiten verzoek

- In deze notitie wordt u per onderwerp geïnformeerd over de stand van zaken en welke keuzes er voorliggen. Op **7 oktober om 14:45 uur** vindt een vooroverleg met u plaats. Bij deze notitie is ook een geannoteerde agenda voor het overleg toegevoegd.
- Op 9 oktober wordt u ondersteund door van UHB en van Toeslagen Vanuit SZW zal in ieder geval de aansluiten.

buiten verzoek

Beslispunten

1. U wordt geadviseerd in te stemmen met de voortgangsbrief aan de Kamer over het verbetertraject kinderopvangtoeslag. De staatssecretaris van SZW stuurt de brief dan, mede namens u, nog voor het herfstreces naar de Tweede Kamer.

2. Proportioneel vaststellen: stemt u in met het verder uitwerken van optie A uit de notitie? Met deze optie kunnen terugvorderingen kinderopvangtoeslag worden gematigd. Dit vergt een wijziging van de Wet kinderopvang.

Kern

buiten verzoek

Proportioneel vaststellen

- In een ambtelijke werkgroep van SZW/Financiën en de Belastingdienst is een aantal opties uitgewerkt, die tot een meer proportionele benadering moeten leiden bij het terugvorderen van de kinderopvangtoeslag. In een eerdere brief over de CAF-11 zaak heeft u dit, samen met de staatssecretaris van SZW, aan de Tweede Kamer toegezegd.
- De meest kansrijke en voor de Belastingdienst naar verwachting best uitvoerbare optie is optie A: wanneer blijkt dat niet alle kosten voor de kinderopvang zijn betaald, wordt vastgesteld welk deel door ouders wel betaald is. Op basis daarvan wordt de definitieve toeslag vastgesteld. Zo wordt voorkomen dat het niet betalen van (een deel van) de kosten leidt tot de terugvordering van het gehele voorschot kinderopvangtoeslag. In plaats daarvan wordt de toeslag berekend over het gedeelte van de kosten dat wel is betaald. In de bijlage is deze optie uitgewerkt, ook met behulp van een rekenvoorbeeld.
- Bij de nader uitwerking van deze optie zal ook aandacht blijven bestaan voor het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik van de kinderopvangtoeslag. SZW heeft hier specifiek aandacht voor gevraagd.

buiten verzoek

Bijlage

buiten verzoek

Staatssecretaris

Directie
Kinderopvang/Team

Directie
Kinderopvang/Team

Contactpersoon

Oplossingen voor proportioneel terugvorderen

10.2.e

Akkoord SG/DG

Datum

Onze referentie

1 Status nota

Ter beslissing en ter voorbereiding

2 Aanleiding

In een eerdere brief aan de TK over de CAF-11 zaak heeft u, samen met de staatssecretaris van Financiën, toegezegd nader te onderzoeken of tot een meer proportionele benadering gekomen kan worden bij het terugvorderen van de kinderopvangtoeslag. Een ambtelijke werkgroep van SZW-FIN-BD heeft een eerste verkenning uitgevoerd.

9 oktober heeft u een gesprek met de staatssecretaris van Financiën. Op de agenda staat onder andere deze verkenning en vervolgstappen hierop. De staatssecretaris van Financiën ontvangt dezelfde nota.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- Om duurzaam tot een proportionele benadering van het terugvorderen van kinderopvangtoeslag te komen, is een wetswijziging noodzakelijk. Opties hiervoor (A en B) worden hiervoor voorgedragen. Optie A ziet op proportionele vaststelling van de toeslag op basis van de daadwerkelijk betaalde kosten kinderopvang. Bij optie B vindt vaststelling van de kinderopvangtoeslag plaats op basis van de betaalde eigen bijdrage.
- U wordt geadviseerd in te stemmen met het uitwerken van optie A, waarbij in de verdere uitwerking expliciet stilgestaan moet worden bij de frauderisico's die hier mogelijk bij gepaard gaan.
- De voorkeur voor optie A is omdat proportionaliteit in de toekenning van de kinderopvangtoeslag naar betaalde kosten beter geborgd is. Ouders ontvangen naar rato een tegemoetkoming naar gelang de daadwerkelijke kosten. Ook past deze rekenwijze bij andere aanpassingen in de kinderopvangtoeslag, zoals aanpassingen bij wijzigingen in het aantal uren kinderopvang en inkomen. De terugvordering is uitlegbaar aan de burger. Optie B is in bepaalde situaties nog steeds disproportioneel;

- Voor deze optie zal budgettaire dekking nodig zijn van circa € 7 ton. Dekking hiervoor was niet voorzien. Voorgesteld wordt om de dekking vooralsnog uit de € 2 mln. nog beschikbare middelen vanuit de RA-maatregel te halen. Dit geld is initieel gereserveerd voor het Verbetertraject Kinderopvangtoeslag.
- In afwachting van de uitwerking van de optie wordt u geadviseerd overeenstemming te bereiken over twee maatregelen die op korte termijn geïmplementeerd kunnen worden:
 1. het formaliseren van de uitvoeringspraktijk van betalingsregelingen.
 2. een campagne voor ouders die hen beter informeert over de betaling van de kosten kinderopvang (incl. eigen bijdrage).

Directie
Kinderopvang/Team

Directie
Kinderopvang/Team

Datum

Onze referentie

4 Kernpunten

- Aanleiding voor de verkenning is de CAF 11-zaak. Bij een groot aantal ouders is in deze zaak ten onrechte de kinderopvangtoeslag stopgezet. Naast aandacht voor het handelen van de Belastingdienst, heeft dit ook geleid tot (publieke) aandacht voor rigide aspecten van de wet- en regelgeving op het gebied van de kinderopvangtoeslag. Dit betreft o.a. de gevolgen van het niet betalen van alle kosten.

buiten verzoek

buiten verzoek

Proportioneel vaststellen

- De ernst van de gevolgen van het niet volledig voldoen van de kosten kinderopvang (incl. eigen bijdrage) wordt verkleind door de kinderopvangtoeslag proportioneel vast te stellen.
- Hiervoor zijn twee opties onderzocht, beiden vergen een wetswijziging:
 - **Optie A:** Proportioneel vaststellen op basis van de betaalde kosten kinderopvang.
 - **Optie B:** Proportioneel vaststellen op basis van de betaalde eigen bijdrage.
- De oplossingen zijn globaal juridisch en uitvoeringstechnisch getoetst. Dit zal bij de verdere uitwerking nadrukkelijker plaatsvinden.
- In de verkenning zijn ook andere opties verkend, zoals een hardheidsclausule en aanpassingen in de AWIR. Deze oplossingen hadden bredere implicaties dan de problematiek die hier voor ligt. Om deze redenen zijn ze niet verder onderzocht.
- De opties worden middels een rekenvoorbeeld nader toegelicht.

Rekenvoorbeeld:

Het rekenvoorbeeld gaat uit van een casus waarin de totale (gefactureerde) kosten voor de kinderopvang €10.000,- bedragen. De vraagouder ontvangt €9.000,- (90%) aan voorschotten kinderopvangtoeslag en dient €1.000,- zelf te betalen. Na afloop blijkt dat

Ontvangen toeslagvoorschot				
Vereiste eigen bijdrage	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	ang/Team
Werkelijke eigen bijdrage	€ 500	€ 500	€ 500	ing/Team
Vastgestelde recht kinderopvangtoeslag	€ 0 (minder dan 100% van de eigenlijke kosten is betaald = 0% KOT)	€ 8.550 (90% van 9.500)	€ 4.500 (50% van de eigen bijdrage = 50% KOT)	ur rentie
Terugvordering Belastingdienst	€ 9.000	€ 450	€ 4.500	
Openstaand bij kinderopvangorganisatie	€ 500	€ 500	€ 500	
Totale schuld ouder bij BD/T+KOO	€ 9.500	€ 950	€ 5.000	

De Belastingdienst constateert dat niet de volledige kosten voor de kinderopvang binnen het lopende toeslagjaar tijdig zijn voldaan. Omdat €500,- niet is betaald, is geen sprake van afronding of van een klein bedrag dat niet is betaald. De Belastingdienst stelt, conform de **huidige wet en regelgeving**, vast dat het recht op kinderopvang op nihil moet worden vastgesteld. De terugvordering bedraagt in dit geval €9.000,-.

Bij **optie A** constateert de Belastingdienst dat niet de volledige kosten voor de kinderopvang zijn voldaan. De belastingdienst constateert dat slechts €9.500,- is voldaan in plaats van de gefactureerde €10.000,-. Het definitieve recht op kinderopvangtoeslag wordt vastgesteld op basis van €9.500,- in plaats van €10.000,- en bedraagt €8.550,- (90% van €9.500,-). De Belastingdienst vordert daarom €450,- (€9.000,- minus €8.550,-) terug.

Bij **optie B** constateert de Belastingdienst dat niet de volledige kosten voor de kinderopvang zijn voldaan. De Belastingdienst constateert dat €9.500,- is betaald in plaats van €10.000,-. De Belastingdienst constateert dat de vereiste eigen bijdrage €1.000,- bedraagt en dat hiervan slechts €500,- is voldaan. Dat is 50% van de oorspronkelijk bijdrage. Het recht op kinderopvangtoeslag wordt vastgesteld op €4.500,- (50% van €9.000,-). De Belastingdienst vordert daarom €4.500,- terug (€9.000,- minus €4.500,-)

In alle situaties bedraagt de schuld aan de kinderopvangorganisatie €500,-. Wanneer de Belastingdienst accepteert dat de vraagouder dit openstaande bedrag voldoet door middel van een betalingsregeling, die binnen een bepaalde, nader vast te stellen termijn geëffectueerd dient te zijn, kan een terugvordering geheel worden voorkomen. Deze **formalisatie van de uitvoeringspraktijk** kan in huidige situatie worden toegepast,

maar ook bij optie A en optie B.

Directie
Kinderopvang/Team

Directie
Kinderopvang/Team

Datum

Onze referentie

Optie A: proportioneel vaststellen o.b.v. volledige kosten kinderopvang

- Wanneer blijkt dat niet alle kosten voor de kinderopvang zijn betaald, wordt vastgesteld welk deel wel betaald is. Op basis daarvan wordt de definitieve toeslag vastgesteld. Zo wordt voorkomen dat het niet betalen van (een deel van) de kosten leidt tot de terugvordering van het gehele voorschot kinderopvangtoeslag. In plaats daarvan wordt de toeslag berekend over het gedeelte van de kosten dat wel is betaald. In de bijlage is deze optie uitgewerkt in een rekenvoorbeeld.

Optie B: proportioneel terugvorderen o.b.v. betaalde eigen bijdrage

- Wanneer blijkt dat niet alle kosten voor de kinderopvang zijn betaald, wordt vastgesteld welk deel wel betaald is. Aan de hand hiervan kan worden vastgesteld welk deel van de eigen bijdrage door de toeslaggerechtigde is voldaan. De definitieve kinderopvangtoeslag wordt vervolgens vastgesteld op basis van het deel van de eigen bijdrage dat is voldaan. Wanneer bijvoorbeeld 75% van de eigen bijdrage is voldaan, wordt de kinderopvangtoeslag vastgesteld op 75% van de kinderopvangtoeslag. 25% wordt teruggevorderd. In de bijlage is deze optie uitgewerkt in een rekenvoorbeeld.

Fraude en risico's

- De beide opties kunnen tot meer mis-/oneigenlijk gebruik leiden omdat de "straf" op onvolledige betaling van de eigen bijdrage afneemt: de uiteindelijke terugvordering (indien "gepakt") halveert gemiddeld genomen (optie B) of daalt zelfs met 90% (optie A).
- Bij de uitwerking van één van de opties zal daarom aandacht geschonken worden aan het blijven voorkomen en tegengaan van oneigenlijk gebruik van kinderopvangtoeslag
- De straf bij misbruik of oneigenlijk gebruik is goed ingebed in het systeem. Bij constatering van fraude volgt er een fraudetraject en zijn de sancties hoog.

Consequenties

- Beide opties hebben budgettaire implicaties. Optie A zal circa €7 ton programmakosten met zich meebrengen en voor optie B is dit circa € 2 ton. Deze kosten moeten van dekking worden voorzien. We stellen vooralsnog voor om dekking te halen uit de €2 mln. nog beschikbare middelen vanuit de RA-maatregel.
- De eerste inschatting is dat zowel optie A als optie B uitvoerbaar is voor de Belastingdienst. Bij optie A volstaat naar verwachting een beperkte ICT-aanpassing. De noodzaak tot het berekenen van de vereiste en betaalde eigen bijdrage, maakt optie B voor de uitvoering complexer.

- Beide opties zullen een wetswijziging van de Wet Kinderopvang behoeven. Een wetstraject duurt circa 1,5 jaar. Hieronder worden twee maatregelen geschetst die op korte termijn al ingezet kunnen worden om de problematiek aan te pakken.

Directie
Kinderopvang/Team

Directie
Kinderopvang/Team

Datum

Onze referentie

Maatregelen op korte termijn

- Vooruitlopend op de uitwerking van een van bovenstaande wijzigingen, wordt geadviseerd de volgende maatregelen te nemen:
 1. het formaliseren van de uitvoeringspraktijk van betalingsregelingen.
 2. een campagne voor ouders die hen beter informeert over de betaling van de kosten kinderopvang (incl. eigen bijdrage).
- Deze maatregelen verkleinen de problematiek op korte termijn, maar bieden geen structurele oplossing.

Maatregel 1.

- Wanneer de Belastingdienst constateert dat een deel van de kosten kinderopvang niet tijdig is betaald, accepteert hij onder voorwaarden een betalingsregeling tussen de ouder en de kinderopvangorganisatie ook als (bewijs van) betaling. Geadviseerd wordt deze werkwijze te formaliseren.
- Formaliseren van deze werkwijze kan in voorkomende gevallen (hoge) terugvorderingen voorkomen. Het vraagt echter een zeker doenvermogen van de ouder om actief tot handelen over te gaan. Het is belangrijk dat ouders hierin begeleid worden. Ook is de vraagouder hierbij afhankelijk van de welwillendheid van de kinderopvangorganisatie.
- Wanneer om uiteenlopende redenen geen betalingsregeling getroffen wordt tussen de ouder en de kinderopvangorganisatie, moet onder de huidige regelgeving alsnog de geheel ontvangen toeslag worden teruggevorderd door de Belastingdienst.

Maatregel 2. Bewustzijns campagne

- Op dit moment lijkt de bekendheid rondom betaling eigen bijdrage bij ouders en kinderopvangorganisaties beperkt.
- In het Verbetertraject Kinderopvangtoeslag wordt op dit moment een communicatiecampagne gestart om ouders en kinderopvangorganisaties meer te informeren over de werking van de kinderopvangtoeslag. De bekendheid rondom betaling eigen bijdrage kan hierin meelopen.

5 Verdere proces

- Bij keuze voor één van de opties zal een wetstraject opgestart worden. Tegelijkertijd zullen, bij een akkoord, stappen ondernomen worden om de korte termijn maatregelen te realiseren.
- U zal in december geïnformeerd worden over de stand van zaken en planning van het traject.